Underkänt

Vardagstryck

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

Underkänt.

Det är typiskt för den roll, den folkvalda kammaren numera spelar, liksom även för dess inställning, att den vid behandlingen av J. O:s ämbetsberättelse icke hade ett ord att säga om den anonyma brevhistoria, där hrr Günther och Hallgren spelat en så framträdande roll. Var det månhet om excellensen som kom den att tiga, var det partidisciplin eller var det likgiltighet för de fundamentala medborgerliga rättigheterna och en härur härflytande oförmåga att bevaka dessa? Att de folkvalda socialdemokraterna tego inför detta kombinerade excellens- och polisövergrepp väcker ingen förvåning. Affären smakar regeringspolitik och så snart detta är fallet saknar man på den kanten målföre. Då får praktiskt taget vad som helst förekomma utan att man opponerar. Men det finns ju liberala element även i den folkvalda. Men även de tego, och det var om möjligt ännu mera beklämmande. Här förelåg dock ett fall, där den medborgerliga integriteten på ett så flagrant och upprörande sätt trätts för nära att de, med hänsyn både härtill och sitt eget förpliktande föregående, icke borde ha kunnat förhålla sig passiva.

Tystnaden var emellertid över hela linjen kompakt. Den folkvalda förstod helt enkelt inte att här förelåg ett fall, där dess oavvisliga skyldighet hade varit att bestämt säga ifrån att så som hrr Günther och Hallgren handlade i fallet Lilliehöök, Martin och Lindberg får man helt enkelt inte gå till väga. Det strider mot svensk rättskänsla och mot de självklaraste rättigheter, som äro tillförsäkrade oss som medborgare i en av grundlagar styrd stat. Det var dock tyvärr icke första gången, som andra kammaren överlät åt den första att företräda vad som i eminent grad är folkets sak. Dylika fall bli allt oftare återkommande. Att de äro ett utslag av en pågående utveckling torde vara uppenbart, en utveckling, som tyder på en fortskridande likgiltighet för de fundamentala demokratiska värdena hos folkets representanter och därmed dessvärre även hos folket självt! Andra kammaren utvecklar sig alltmera till en likriktad tjänare åt regeringen. Att det är i den första, som de demokratiska rättigheterna ha sina pålitligaste och mest orädda talesmän, framgick med all tydlighet av den skärpa, varmed hr Undén sade ifrån i fallet Günther—Hallgren. Hr Undén är ju inte precis en person vem som helst. Han är juris doktor, specialist på internationell rätt, f. d. professor i juridik och t. d. justitieminister. Han har suttit på samma excellensstol som hr Günther, och han är universitetskansler. Starkare underlag för att yttra sig kan man just inte begära. När han karakteriserar ingripandet med det anonyma brevet som ett utslag av "häpnadsväckande brist på omdöme", så förstår var och en att han vet vad han säger. Han blir likaledes obetingat trodd, då han förklarar att kammarens ledamöter skulle få sig ett gott skratt om de finge höra brevets innehåll. Men varför då förmena dem detta skratt genom att fortfarande hemligstämpla brevet? Kan inte både riksdagen och svenska folket få se hur vårt utrikesstyre och polisväsende är beskaffat i fråga om vanligt omdöme? Det är tydligt, och det vet ju var och en, som läst det kuriösa dokumentet, att om det offentliggjordes skulle till och med regeringen förstå att hr Günther icke längre kunde stanna på sin post. Men är det bättre att han sitter kvar efter det kategoriska underkännande, som kom honom till del från icke blott f. d. utrikesminister Undén utan även från hans närmaste företrädare på excellensposten, hr Rickard Sandler? Allt folket vet ju nu att det endast är hemligstämpeln, som skyddar utrikesministern från det allmänna löjet. Är inte den grunden något för svag för en man, som i dessa tider är satt att leda våra utrikespolitiska öden? Sakens allvarliga karaktär understrykes ytterligare av att hovrätten, om man inte är fel underrättad främst dess president, satt in både sin vilja och sin auktoritet på att utslaget skulle offentliggöras. Regeringen torde ha fått vika från sitt motstånd på den punkten. Erinrar man sig så ordalydelsen i utslaget, så står det klart att både hr Günthers och hr Hallgrens tillvägagångssätt blivit underkänt av domstolen. Men till detta kommer nu ett instämmande, som inte gärna kunnat vara mera kategoriskt och starkare personligt verifierat, från två förutvarande utrikesministrar. Hr Hallgren kan kanske stå ut med det nedsatta betyget. Men kan hr Günther? Och kan regeringen? Är det inte meningen att den skall vila på allmänt förtroende?

De, som så önska, kunna verkställa specialprenumeration på Eskilstuna-Kuriren till ett pris av 1 kr. Härför erhålles tio sådana nummer, som redaktionen tror kunna intressera. Avgiften inbetalas efter behag på postgiro, n:r 27788. Prenumerationen verkställes direkt hos Eskilstuna-Kurirens kontor. För varje tiotal nummer betraktas prenumerationen såsom förnyad om icke meddelande ingår om att den skall upphöra. För varje nytt tiotal nummer tillställes varje prenumerant inbetalningskort.

Eskilstuna Tryckeribolag, Eskilstuna 1943.

KUNGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM